

verslag

Opdrachtgevers-opdrachtnemeroverleg Toeslagen

Vergaderdatum

7 maart 2019

Aanwezig

[redacted] FIN [redacted]
Belastingdienst [redacted] Toeslagen), [redacted]
[redacted] (VWS), [redacted] (DGFZ) [redacted]
[redacted] SV SZW, vertegenwoordigt ook DG Werk [redacted]
[redacted] (BZK) [redacted] (UHB).

Secretariaat

[redacted] (FIN/HDFEZ eigenaarsondersteuning), [redacted]
[redacted] Toeslagen)

A. Algemeen inleidend

A.1 Opening en vaststelling agenda

De agenda wordt voorgesteld. De voorzitter heet [redacted] als [redacted]
[redacted] welkom in het overleg.

A.2 Verslag 14 november 2018 en actiepuntenlijst

Het verslag van 14 november wordt vastgesteld overeenkomstig het conceptverslag. SZW dankt [redacted] voor de informatie over de behandeling van onbestelbaar retour komende post. De geactualiseerde actiepuntenlijst is achter dit verslag gevoegd.

Naar aanleiding van de bespreking van de actiepuntenlijst:

- Doorpraten over conjunctuurgevoeligheid van de hoeveelheid burgerreacties: Er is een memo opgesteld door BZK en de Belastingdienst. Dit wordt bij het conceptverslag van de vergadering gevoegd.
- Uitbetaling van zorgtoeslag op bankrekening van ouders: [redacted]
Toeslagen meldt dat de validatie van nieuwe bankrekeninggegevens is aangepast. Als gevolg hiervan staat de tijdigheid van de uitbetalingen onder druk. FEZ-VWS wil over het uitbetalen van zorgtoeslag op de bankrekeningen van ouders een tekst opnemen in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag over 2018. Vanwege de geringe omvang van het resterende aantal verzoekt [redacted] dit goed in perspectief te zetten. VWS zegt dit toe. De voorzitter verzoekt met [redacted] door VWS geïnformeerd te worden als dit een hard punt blijft¹.
- Initiatief voor gesprek met Nationale ombudsman over normenkader, betrekken [redacted]: SZW heeft met de Nationale ombudsman gesproken over de inhoud van het rapport over invordering. Het gesprek met de Nationale ombudsman over de rol van de No bij de kaderstelling (behoorlijkheidskader inning) en over het 'shoppen'

¹ FEZ-VWS heeft op 7 maart besloten in de bedrijfsvoeringsparagraaf over 2018 geen tekst op te nemen over de uitbetalingen op de bankrekeningen van ouders.

bij de beleidsfunctie en bij de uitvoering moet nog plaatsvinden.

Belastingdienst constateert dat, nu het rapport er ligt, SZW door de No aangeschreven zal worden om het behoorlijkheidskader tot uitvoering te verheffen. Heeft SZW een aanpak? SZW zal de uitvoering aanhaken bij de volgende schuldentafel waarop dit aan de orde komt.

- Eventgerichte aanpak van niet-gebruik: Komt terug in het OOT na afronding van het IBO Toeslagen.
- Overleg tussen OOT en werkgroep IBO: Het OOT wil een gesprek met de werkgroep over de te kiezen richting voordat het rapport uitgebracht wordt. De voorzitter verzoekt het secretariaat een afspraak te plannen passend bij de vergaderkalender van het OOT.

B. Beleidsmatige ontwikkelingen

B.1 Inventarisatie beleidsvoornemens tbv planning UT's

UHB licht toe dat er één uitvoeringstoets toegevoegd wordt aan het overzicht: de uitvoeringstoets gericht op het herstel van de automatische toekenningen van het kindgebonden budget.

BZK overweegt op afzienbare termijn een verzoek voor een uitvoeringstoets in te dienen, gericht op inkomensafhankelijke huurverhogingen. Deze uitvoeringstoets heeft betrekking op een ander domein dan toeslagen, UHB neemt dit mee in het desbetreffende overzicht.

VWS onderzoekt het omleiden van zorgtoeslagen vanaf drie maanden betalingsachterstand via het CAK. De verwachting is dat besloten wordt dit niet te doen.

SZW zal een verzoek indienen voor een uitvoeringstoets voor de verzamelwet kinderopvang. SZW verzoekt de UT over de toepassing van het koppelingsbeginsel voor de Awir-regelingen snel op te leveren.

merkt op dat alle wijzigingen capaciteit kosten bij de Belastingdienst, en legt de vraag neer of er niet heel terughoudend met wijzigingen omgegaan zou moeten worden.

Belastingdienst vult deze oproep aan met de toelichting dat de systemen het IT-portfolio van Toeslagen er relatief goed voor staan maar dat dat niet voor alle domeinen geldt die door gewenste aanpassingen geraakt worden, en compensatie over de domeinen heen is niet mogelijk. Daarbij wordt benadrukt dat er ook samenhang is tussen domeinen. Bijvoorbeeld het gegevensdomein staat er minder goed voor. Indien Toeslagen daar een beroep op doet (bijv. omdat er een nieuw gegeven moet worden opgenomen) wordt het weer een ander verhaal.

B.2 Maatwerk in de uitvoering, bijzondere groepen

Het SGO geeft opdracht aan ABDTopconsult voor een onderzoek naar de noodzaak van (meer) discretionaire bevoegdheden voor de uitvoering. De sg's van SZW en Financiën hebben een trekkende rol. CAK, RDW en SVB hebben aangegeven betrokken te willen worden. BZK merkt op dat discretionaire bevoegdheden ook onderwerp zijn van het IBO Toeslagen. toont zich verrast over de opdracht, en wil graag betrokken worden bij de opdrachtformulering. Belastingdienst geeft aan beperkt betrokken te zijn geweest. en stemmen af over de betrokkenheid van

C. Uitvoeringsgerelateerde onderwerpen

C.1 Stand van zaken uitvoering en ontwikkelingen

Herstel kindgebonden budget

Toeslagen licht toe dat in bepaalde gevallen het kindgebonden

budget volgens de wet toegekend moet worden zonder dat een burger daar een aanvraag voor indient. Dit is vanaf de start van Toeslagen voor een deel van de gevallen niet gebeurd. Er komt een uitvoeringstoets voor het herstel vanaf toeslagjaar 2013 en voor de oplossing voor de toekomst. Het idee is een aparte operationele unit met dit herstel te belasten, die zoveel mogelijk los staat van het reguliere werk. Het herstel is werk voor ca. 100 mensen voor de duur van een jaar of langer. Het is onvermijdelijk dat dit herstel beslag legt op managementaandacht en -capaciteit.

[] Belastingdienst hecht eraan dat de verwachtingen realistisch zijn. Het is daarom goed te zeggen dat het naar de toekomst een illusie is dat we de automatische toekenningen voor 100% kunnen herstellen. Er moet rekening mee gehouden worden dat we een paar honderd gevallen niet gaan fixen, en dat gaat mogelijk wat doen in de publiciteit. Voor SZW is dit een nieuw beeld, het is goed dat de verwachtingen vanuit de Belastingdienst (ook via de uitvoeringstoets) gemanaged worden.

Voor SZW gaat het om veel geld met daarmee samenhangend een dekkingsissue. Van belang is dat de majeure hersteloperatie geen nadelig effect heeft op de reguliere uitvoering. De samenwerking is op ieder niveau heel goed verlopen. Leerpunt voor SZW is dat er bij het beleidsministerie naast de uitvoeringstoets en wat sanity-checks geen beeld is of systemen in de uitvoering doen wat de wet beoogt. Geldt ook voor het kgb: gecheckt is of het systeem werkt zoals het ontworpen is, niet of het gebouwd is zoals de wet bedoeld is. [] Belastingdienst brengt onder de aandacht dat zich een collectieve misinterpretatie heeft voorgedaan. Daarnaast was Toeslagen in het verleden veel meer een 'eiland' dan nu het geval is. De relatie tussen Toeslagen en de interne vaktechniek, Uitvoerings- en Handhavingsbeleid en Fiscaal-Juridische Zaken wordt steeds beter ingeregeld. Op de vraag van SZW of de omissie onder de huidige omstandigheden aan het licht gekomen zou zijn, geeft [] Belastingdienst aan de huidige checks and balances de kans groter hadden gemaakt dat de omissie zichtbaar zou zijn geworden. Een collectieve dwaling is nooit volledig uit te sluiten.

Volgens UHB moet voor de gezamenlijke aftrap van het vervolgtraject ook gekeken worden naar juridische onzekerheden. Het verwachtingenmanagement zal een issue zijn. In de beantwoording van nu voorliggende Kamervragen wordt nog geen winstwaarschuwing gegeven. [] Belastingdienst hecht aan goede afstemming, in de beantwoording moet zoveel mogelijk aangesloten worden bij wat gezegd is in het afgelopen plenaire debat. Sinds het begin van Toeslagen zijn er verschillende, elkaar opvolgende leidende uitgangspunten geweest: de aanvankelijke nadruk op snel betalen leidde tot verschijnselen zoals de Bulgarenfraude. De daarop volgende nadruk op het voorkomen en bestrijden van fraude leidt ertoe dat er nu veel aandacht is voor schulden en terugvorderingen. Beleid en uitvoering moeten hier gezamenlijk bewust mee omgaan, en zich niet uitsluitend door de laatste ontwikkeling laten leiden.

De voorzitter stelt voor het herstel kgb in de volgende vergadering opnieuw te bespreken.

Productie Toeslagen

Het definitief toekennen over 2017 ligt op schema. De DT 2017 is met 92,5% op dit moment iets verder dan de DT 2016 vorig jaar op dezelfde datum. De norm voor dit hele jaar is 98% en dat wordt naar verwachting gehaald. DT 2016: gerealiseerd is nu 98,6%, moet dit jaar op 99% uitkomen.

Streven voor alle toeslagen is dat 91% van de definitieve toekenningen niet leidt tot een terugvordering of tot een terugvordering van maximaal € 500 (KOT € 1.000). De stand eind februari voor de afgelopen toeslagjaren is DT2015 91,6%, DT2016 92,4% en DT2017 94,3%. De waarde voor DT2017 zal naar verwachting nog wat zakken maar Toeslagen heeft het vertrouwen dat we er steeds beter op scoren.

De gevolgen van de personele krapte zijn zichtbaar in de productiecijfers. Voor bezwaren en klachten halen hebben we als norm dat we 90% afdoen binnen Awb-termijn, dat halen we. Maar voor bijvoorbeeld de telefonische uitzoekopdrachten is onze eigen norm 100%

binnen 5 dagen terugbellen, we halen nu 83%. Het lukt ons dus niet om over de hele breedte zo snel te reageren als we zouden willen.

Fout in vermogenstoets

VWS brengt de onterechte toekenning van ruim 300 toeslagen ter sprake. Deze burgers hebben vermogen aangegeven waardoor ze geen recht op zorgtoeslag hebben. De Belastingdienst heeft echter abusievelijk zorgtoeslag toegekend. De Belastingdienst is van plan de beschikkingen ter herzien en de zorgtoeslag terug te vorderen.

Wat is de redenering om tot herziening en terugvordering over te gaan? Omdat de burger zelf het vermogen heeft aangegeven wist hij dat hij geen recht had op zorgtoeslag, of had hij dat behoren te weten. Belastingdienst geeft aan dat er eerst voor een groep van 50 per geval wordt gekeken of er aanleiding is hier anders tegenaan te kijken. Als er alleen 'gladde gevallen' zijn kan de herziening worden doorgezet.

C.2 Monitoring business case fraude

Vorige zomer heeft Toeslagen aangegeven dat het bedrag van € 25 miljoen voor 2018 mogelijk niet gehaald zou worden. In het najaar is extra ingezet om te zorgen dat het bedrag gehaald zou worden. De rekenregels werkten echter in het nadeel. Het is vervelend dat het streefbedrag ook daardoor niet gehaald is. De vraag is of de rekenregels de juiste uitkomsten weergeven gegeven de inspanningen. Daarnaast spelen de onderbezetting door krapte op de arbeidsmarkt een rol, en de teruglopende hitrate. Onder meer doordat bepaalde foute aanvragen niet meer ingediend kunnen worden, wordt de business case enigszins uitgehold. Vanwege de onderbezetting is de verwachting dat het bedrag van € 25 miljoen in 2019 niet helemaal gehaald wordt. De verwachting is dat dit bedrag wel weer gehaald wordt als de werving en opleiding het personeelsbestand weer op peil gebracht hebben, tenzij de handavingsparadox hard doorzet. De evaluatie van de monitoring is ter bespreking aan het OOT aangeboden.

Voor BZK was de monitoring in het verleden spannend omdat de uitvoeringskosten onder meer door BZK gefinancierd werden. Dat is niet meer het geval, er is geen noodzaak de monitoring voort te zetten. Fraudebestrijding is expertise van de Belastingdienst, er is geen behoefte aan facetsturing. VWS en SZW sluiten zich hierbij aan.

Belastingdienst stelt voor te werken aan een nalevingsmonitor. Het zou goed zijn een beeld te krijgen van de hoeveelheid fraude die er in potentie met toeslagen gepleegd wordt, op welke punten gedragseffecten van handhaving optreden, en op welke punten de wet slecht nageleefd wordt. Met behulp van dat inzicht kunnen handavingsmaatregelen ingezet worden.

SZW merkt op dat de maatregelen die gevolgd werden in de fraudemonitor bestaansrecht hebben: hoewel de hitrate soms hard daalt blijft een maatregel zinvol zolang bijvoorbeeld meer dan de helft van de gevallen tot een correctie leidt.

Het OOT besluit dat gestopt wordt met de fraudemonitor. De Belastingdienst zal een opzet maken voor een nalevingsmonitor, waarbij onder meer Uitvoerings- en Handavingsbeleid betrokken wordt. Daarbij wordt breder gekeken dan alleen Toeslagen, waar mogelijk wordt aangesloten op de benadering van bijvoorbeeld MKB.

C.3 Resultaten controle 2018

In het OOT van 14 november is afgesproken dat in de eerste week van oktober en in de eerste week van maart met alle betrokkenen wordt afgestemd over de uitkomsten van de controle van toeslagen. Toeslagen geeft een overzicht van de afstemming die heeft plaatsgevonden in de algemeen reguliere overleggen (ARO's) van 4 maart. Toeslagen heeft gemeld dat de geconstateerde fouten en onzekerheden de

toleranties op artikelniveau (5%) niet overschrijden, maar dat er een overschrijding is van de tolerantie op begrotingshoofdstukniveau (2%) voor de huurtoeslag. BZK merkt hierover op dat dit consistent met voorgaande jaren.

Het door Toeslagen benaderde bedrag van het in 2018 niet toegekende kindgebonden budget dat volgens de wet automatisch toegekend had moeten worden, is meegenomen als fout in de uitgaven en ontvangsten kgb. Dit is ook de lijn die door de ADR is gekozen. De tolerantie is voor de kgb alsnog niet overschreden.

In de ARO's is ook melding gemaakt van een potentiële damage die zich op een laat moment heeft voorgedaan. Bij het massaal automatisch continueren dreigden in december openstaande vorderingen verrekend te worden met toekenningen voor 2019 die niet verrekend mochten worden. Onlangs is Toeslagen gebleken dat in de boekhouding de verrekeningen wel geboekt zijn, waardoor uitgaven en ontvangsten ieder met verschillende verdeling over de verschillende toeslagen € 40 miljoen te hoog geboekt zijn. Op het allerlaatste moment zijn deze boekingen nog hersteld. De Belastingdienst gaat na waarom dit probleem in de boekhouding tussen de verschillende onderdelen van de dienst zo laat naar boven komt.

Ook is gesproken over het uitbetalen van zorgtoeslagen op de bankrekeningen van ouders van aanvragers, op dezelfde manier als in dit OOT het geval was (zie verslag A.2, tweede bullet)

In de ARO's zijn opmerkingen gemaakt over de timing van de overleggen. Het overleg in de eerste week van oktober lijkt vroeg, het overleg begin maart zou eerder moeten plaatsvinden. Aangezien de afspraak in het OOT gemaakt is wordt het signaal teruggelegd in het OOT. De voorzitter geeft aan dat praktisch invulling gegeven kan worden aan de gemaakte afspraken, en hij merkt op dat het goed is dat het overleg met de ADR-teams tot stand gekomen is. Toeslagen geeft aan dat de ARO's goed verlopen.

D. Afsluitend

D.1 Volgende vergadering

D.2 Rondvraag

De volgende vergadering is op 5 juni. De voorzitter verzoekt agendapunten aan te leveren.

Actiepunten

Opdrachtnemers-opdrachtgeveroverleg Toeslagen
Versie 7 maart 2019

	Datum vergadering	Actie	Actiehouder
6	14 november 2018	Initiatief voor gesprek met Nationale ombudsman over normenkader, betrekken DGFZ	SZW
12	14 november 2018	Overleg tussen OOT en werkgroep IBO	Voorzitter
13	7 maart 2019	Uitvoering laten aansluiten bij schuldentafel over operationaliseren behoorlijkheidskader inning van de No	SZW
14	7 maart 2019	Agenderen herstel kgb voor volgende vergadering	Secr.
15	7 maart 2019	Maken opzet nalevingsmonitor	Toeslagen

Afspraken en besluiten

Opdrachtnemers-opdrachtgeveroverleg Toeslagen, vanaf 14 november 2018

	Datum vergadering	Afspraak / besluit
1	14 november 2018	Alle relevante actoren (uitvoerder, beleidsdepartementen, ADR van Belastingdienst en van de beleidsdepartementen) treffen elkaar in de eerste week van oktober en in de eerste week van maart om de controlebevindingen te delen die gelet op de verantwoordelijkheden van de betrokken actoren van belang zijn.
2	7 maart 2019	De afstemming over de uitkomsten van de controle in het najaar en in het voorjaar kan later resp. eerder plaatsvinden naargelang behoefte en praktische mogelijkheden.
3	7 maart 2019	De periodieke monitoring van de opbrengsten van de antifraudemaatregelen wordt stopgezet.